

АНОТАЦІЯ

Назва дисципліни / освітнього компонента	Толерантність в інклюзивному процесі
Освітня програма	Початкова освіта
Компонент освітньої програми	Вибірковий
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	3 кредити / 90 годин
Вид підсумкового контролю з	залік
Мова викладання	українська
Викладач	Третяк Оксана Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри
CV викладача на сайті кафедри	Кафедра ППІ та ВО РДГУ — Третяк Оксана Миколаївна (http://kppivo-rshu.org.ua/)
E-mail викладача	oksana.tretiak@rshu.edu.ua

Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Толерантність в інклюзивному процесі» є вибіркоким компонентом у процесі фахової підготовки здобувача першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, майбутнього вчителя початкових класів.

Під час вивчення дисципліни «Толерантність в інклюзивному процесі» здобувачі вищої освіти отримують знання про толерантність як ціннісну основу інклюзивної освіти; зміст толерантності у ставленні до дітей із особливими освітніми потребами; риси характеру, притаманні толерантній особистості; типи толерантних взаємодій, серед яких наголос робиться на діалозі, співпраці та взаємодії.

На основі аналізу зарубіжної та вітчизняної літератури майбутні вчителі початкових класів ознайомлюються із загальними складниками толерантності – поведінковим, емоційним, особистісним та когнітивним; основними функціями та рівнями толерантності, які визначають міру особистісного сприйняття педагогами й здоровими учнями дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному класі. Здобувачі вищої освіти ознайомлюються з організаційно-педагогічними умовами створення толерантного освітнього середовища інклюзивної школи; формами освітньої роботи з молодшими школярами в умовах інклюзивного середовища.

Мета курсу: формувати у майбутніх учителів початкових класів толерантне ставлення до дітей з особливими освітніми потребами; навчити організовувати толерантне освітнє

середовище в інклюзивному класі, забезпечувати партнерство та взаємодію суб'єктів освітнього процесу в інклюзивному просторі.

Завдання:

- ознайомити здобувачів з основними міжнародними правовими документами, державно-правовими актами, спрямованими на створення соціально-економічних передумов для інтеграції в суспільство дітей з особливими освітніми потребами;

- ознайомити зі змістом понять «інклюзивна освіта», «толерантність»; особливостями формування толерантного інклюзивного середовища у початковій школі; компонентами професійно-особистісної готовності майбутнього педагога до роботи в умовах інклюзивної освіти; формами та методами освітньої роботи з учнями молодшого шкільного віку в інклюзивному класі.

Навчальний курс «Толерантність в інклюзивному процесі» спрямований на формування компетентностей:

- інтегральна: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі початкової освіти з розумінням відповідальності за свої дії.

- загальні:

ЗК-4. Здатність працювати в команді.

ЗК-8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

- спеціальні:

СК-4. Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання та організувати їхню пізнавальну діяльність.

СК-6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій.

СК-10. Здатність до професійно-педагогічної діяльності в інклюзивному середовищі з різними категоріями дітей з особливими освітніми потребами.

СК-13. Здатність встановлювати соціально-педагогічний діагноз, вивчати можливості діяльності та спілкування школярів в інклюзивному класі; ступінь і спрямованість впливу соціальнопедагогічного середовища (школи, сім'ї, сусідів, груп ровесників тощо) на соціалізацію, адаптацію та якість навчання учнів молодшого шкільного віку в інклюзивному класі.

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Психолого-педагогічні засади толерантності

Тема 1. Толерантність як педагогічне явище

Тема 2. Толерантність в освітньому законодавстві України та у контексті міжнародної законодавчої бази

Тема 3. Толерантність та інтолерантність в суспільстві

Змістовий модуль 2. Толерантність як умова успішного інклюзивного середовища

Тема 4. Толерантність як умова конструктивної взаємодії суб'єктів освітнього інклюзивного процесу

Тема 5. Самопідготовка педагога до толерантної взаємодії із суб'єктами освітнього процесу

Тема 6. Форми, методи та прийоми формування толерантності учнів